

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogrske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtletno . . . K 6-80
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge** de-
žele i. **Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inseerate) se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratnatis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 123.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 2. junija 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Slovanska posvetovanja v Petrogradu.

Novoslovansko gibanje se je začelo pred jednim letom, na shodu raznih slovanskih politikov in znanstvenikov v Petrogradu koncem maja 1908. leta. Ideje, o katerih se je na tem shodu govorilo so našle v vseh slovanskih deželah glasen odmev in so vzbudile mnogo nad v srcih vseh onih, ki v resnici žele, da bi se tudi Slovani končno zavedli svoje kulturne vzajemnosti in temu primerno uravnali svoje odnose med seboj ter nastopili kot kulturna celota nasproti germanskemu in romanskemu svetu in še posebno nasproti v naše telo se zajadajočemu nemštvu. Te nade so bile na shodu v Pragi, kjer je bil izvoljen izvrševalni odbor in delovni odseki ter v glavnih linijah določen delavni program, še bolj utrjene. A na to so se kar podili dogodki, ki so ves slovanski svet v njega samih temeljih pretresli.

Na Pruskem je bil sprejet brutalni zakon o razlaščenju poljske zemljiške posesti, nadalje zakon, s katerim se prepoveduje raba poljščine in sploh vseh slovanskih jezikov na javnih shodih na Pruskem in drugod po Nemškem. Proti tem brutalnostim pruske in nemške vlade ni našla oficijelna Rusija, kot zastopnica največje svobodne slovanske države, ne besedice protesta; le v avstrijskem parlamentu je bila dana prilika poljskim poslancem povzdigniti svoj glas proti tem nečloveškim in kulturni nemški narod sramotečim nasilnostim. Simpatije ostalih avstrijskih Slovanov so bile sicer vse na strani Poljakov — a vse to je bil pač le malomoden akademični protest nesamostojnih narodov, ki ne živijo še ravnopravnosti v državi, katero s svojim delom po večjem delu vzdržujejo in s svojo krvjo branijo, na katere vnanjo politiko pa nimajo pa še prav nikakega vpliva.

V Petrogradu in v Pragi se je povdarjalo, da je najvažnejši del slovanskega vprašanja sprava dveh največjih slovanskih narodov ruskega in poljskega. Na to naravno in kot solnce jasno zahtevo je odgovorila oficijelna Rusija z odtrganjem holmske gubernije od carstva poljskega, z zapretjem poljskih šol, s prepovedjo Slowackega stoletnice „v mejah poljskega carstva“, z zmanjšanjem števila poslancev iz poljskih gubernij v državni dumi ter z lahkomišelnostjo ali zlobno stavljenim predlogom o prodaji carstva poljskega Nemčiji. Da je vsled tega rusko-poljski spor poostren mesto ublažen, je vsakemu jasno.

Na slovanskem jugu so se zvršili čemogoče še usodnejši dogodki. Aneksija Bosne in Hercegovine, osnovanje madžarske banke za Bosno in Hercegovino, nasilno potlačenje gospodarskih zahtev Srbije in veleizdajski proces v Zagrebu, naperjen v imenu vnanje politike avstro-ogrske monarhije nominalno proti velesrbskemu gibanju v resnici pa proti jugoslovanski ideji, ki je po polstoletnih brezsmiselnih in bra-

tomornih bojih med Srbi in Hrvati, ki so dosedaj izčrpavali vse svoje kulturne politične in gospodarske moči v praznih in brezuspešnih državno-pravnih in konfesionalnih bojih Nemcem in Madžarom na korist, krenila končno na edino pravo pot narodne zajednice in koncentracije vseh sil srbsko-hrvaškega naroda v dosego politične in državne osamosvojitve v okvirju avstro-ogrske monarhije pod žezlom Habsburžanov. Proti tej ideji, katera bi morala že zdavnaj tvoriti znamenit in bistven del notranje in vnanje politike a. o. monarhije in dinastije, je naperjen zagrebški proces, zagovornike te eminentno avstrijske in dinastične ideje na slovanskem jugu in severu monarhije pa sedaj sumničijo oficijozni in neoficijozni nemški politiki kot veleizdajce. Slovanstvo pa, oficijelno in neoficijelno, stoji razdvojeno in razcepljeno v tem vprašanju, ker ni še spoznalo nevarnosti, ki nam preti vsem skupaj od strani prodirajočega nemštva in madžarstva. Ta nam skrajno sovražna politika nemško-madžarske razpenjavosti je našla v avstrijskih Poljakih celo svoje zaveznike — in danes stoji Nemci in Poljaki v Avstriji složno proti Slovanom. Od klerikalne strani pa je bila vržena v svet ideja o avstroslavizmu, ki ni nič drugega ko želja, vstvariti katoliški slovanski blok proti pravoslavnemu bloku ter tako pod pretvezo višje kulturne zrelosti katoliških Slovanov še bolj razcepiti slovanski svet in za vselej onemogočiti vsako kulturno vzajemnost slovanskih narodov. To in kar tako mimogrede po princu Liechtensteinu v danem trenutku spretno lancirana fraza o „trializmu“ je naše klerikalce na Slovenskem in Hrvatskem tako navdušilo, da sedaj sami kujejo še nove fraze o „Avstriji kot slovanskem Piemontu“ i. a. o Liechtensteinovi jugoslovanski samostojni državni skupini. Klerikalci prav dobro vedo, da ves ta krščansko-socialni trializem ni nič drugega nego klerikalni grossoesterreichertum, za katerega je že Luenger s svojimi dunajskimi antisemiti poskusil agitirati po Dalmaciji, Bosni, Hercegovini in v Zagrebu. Naši klerikalci vedo le prav dobro, da bi bili njih nemški bratje pripravljeni združiti nas v malo večjo provinco, v kateri bi nam dali sicer v šoli in v uradih malo več pravic, v kateri bi nas pa zato gospodarsko in politično popolnoma podvrgli pod svoj vpliv ter bi nas s pomočjo državne in cerkvene policije stisnili tako tesno v svoje mreže, da bi se stoletja ne mogli izviti iz njih objeme. Naši klerikalci dobro vedo, da bi ta „trializem“ le tem bolj utrdil nemško nadvlado nad nami, navdušujejo se pa zanj, ker vedo, da bi z njim tudi moč katoliškemu klerikalizmu silno narasla. Zato in samo zato mečejo v svet gesla, kakor je že omenjeno o Avstriji kot „slovanskem“ Piemontu itd. Lep „slovanski“ Piemont to, v katerem nemški klerikalci vse slovanske politike kar pavšalno sumničijo, kakor je to storila Reichspost in za njo vsi drugi nemški listi v koru.

Tak je splošni položaj slovanstva

ob začetku slovanskih pogajanj v Petrogradu. Teško stališče imajo delegati slovanskih narodov, vendar se nadjamo, da njih prizadevanja ne ostanejo popolnoma brezuspešna.

V bodoče hočemo podati kratek posnetek teh posvetovanj, naši čitatelji o njih orientirani.

Politična kronika.

o Češki klerikalci so imeli o Binokostih shod v Olomucu. Shoda so se udeležili vsi klerikalni poslanci z Moravskega, duhovstvo in nadškof dr. Bauer. — Poslanec Šramek je govoril proti „svobodni šoli“ ter pozival „katoliško“ ljudstvo na najskrajnejši odpor proti podobnim strujam. Slikal je mogočni napredek klerikalizma na Moravskem v minulih letih ter dejal, da ko bode „katoliško“ ljudstvo v Avstriji enkrat organizirano, bode tvorilo nepremagljivo moč“. Govornik je dejal, da treba spopolniti klerikalno organizacijo, posebno treba ustanovljati delavske doma, mladeniška in ženska društva in zveze. „Mi moramo urediti svojo politiko brez obzira na druge stranke.“ Nadškof dr. Bauer je v svojem govoru dejal, da je današnji shod priprava in poziv na boj za dosego gospodarske enakosti. Govorilo je še več drugih govornikov, shodu so dali na konec tudi nekoliko narodne primesi s tem, da so zapeli „kde domov muj“.

o Češki državno-pravni radikalci so zborovali te praznike v Pragi. Nekateri so zahtevali, naj se stranka loči od narodnih socialcev. Ta predlog pa ni obveljal, sklenilo se je pač revidirati zvezo z narodnimi socialci in preurediti kompromis z njimi. Soglasno je bila sprejeta resolucija, da stranka ostane v opoziciji proti Bienerthovi vladi, posebno proti njegovemu jezikovnemu predlogu, katerega morajo Čehi odločno odkloniti in če drugače ne pojde, poslužiti se v ta namen vseh parlamentarnih sredstev.

o „Bund“ (zveza) Nemcev na Nižje-avstrijskem je zboroval te praznike v Mistelbachu. Na shodu je bilo konstatirano, da je v minolem letu naraslo število članov od 1700 na 15 tisoč. Ta nečuvani vzrast pripisujejo temu, da se nižjeavstrijski Nemci v polni meri zavedajo „češke nevarnosti“. — Bundovci so protestirali proti svobodomiselnim strankam v državnem zboru, češ, da njih teženj ne podpirajo dovolj odločno (!). — Nemški bund je kupil v Poštorni (neki češki občini na Nižje-avstrijskem ob moravski meji) zemljišče, katero so hoteli Čehi kupiti za zgradbo češke šole in s tem zapretil Čehom izvršitev njih načrta, osnovati si v svoji občini na svoje troške češko šolo. — S tem „kulturnim“ delom se nemški bund posebno ponaša ter je izvolil v dokaz svojih kulturnih stremljenj tudi znanega nemškega učenjaka in romanopisca Feliksa Dahna za častnega člana. Čestitamo temu nemškemu učenjaku in kulturniku na tem izrednem „odlikovanju“.

a Nove posledice „odkritij“ klerikalne „Reichspost“. Za klerikalci tudi oficiozi ne smejo zaostajati v novih senzacionalnih odkritjih. „Allg. Ztg.“ spopolnjuje odkritja „Reichspost“ o rusko-srbsko-angleški zvezi tako le: Rusija v resnici prav pridno oborožuje in si prizadeva svojo armado in mornarico, ki sta bili v rusko-japonski vojski razbiti, spraviti zopet na noge. Rusija bi se pri tem rada posluževala angleškega kapitala, to ni nič čudnega in ne more nikogar vznemirjati. Neverjetno pa je, da obstoje med imenovanimi tremi državami pismene pogodbe o pridobitvi Bosne in Hercegovine za Srbijo. „Allg. Ztg.“ pravi, da bi se ne Rusija ne Anglija ne smeli tako ponižati, da bi sklepali dolgotrajne pogodbe velikega političnega pomena. — Kak namen imajo podobne bajke? So li to priprave za ogromne kredite, katere bo zahteval vojni minister v delegacijah na jesen?

a Ogrska kriza. Včeraj je bil ministerski svet, danes je potoval Wekerle na Dunaj poročat cesarju o položaju. Tudi Kossuth in Andrassy prideta na Dunaj. „Neues Pester Journal“ poroča, da se je položaj poostiril, ker so navstale resne diference med Košutom in Wekerlom in je Košut izjavil, da pojde v vsem z onimi, ki zahtevajo samostojno ogrsko banko. Iz tega list sklepa, da ima Košutova skupina v stranki neodvisnosti večino in da ni več misliti na to, da bi se doseglo sporazumljenje med strankami sedanje koalicije.

Dnevna kronika.

a Ob stoletnici Lj. Gaja. Dne 8. julija preteče sto let, odkar se je v Krapini onostran Sotle porodil veliki ilirski buditelj, Lj. Gaj, duševni oče Jelačića bana in biskupa Strossmajerja. Slovence in Hrvate je združil v pisavi. Avgusta meseca bode v Krapini velika Gajeva slavnost, ki se je bodo udeležili tudi drugi slovanski narodi; položil se bo takrat temelj „Gajevemu domu“. Tudi v avstrijski državni polovici se proslavi Gajeva stoletnica. Na gimnaziji v Pazinu so že priredili svečano Gajevo akademijo, a kranjski deželni šolski svet je dovolil, da srednje šole prirede interna šolska slavlja. Štajerski Slovenci so neposrednji sosedi hrv. Zagorja, kjer so bili večinom rojeni zanosni Ilirci; zato bi bilo primerno, da se i oni posebe spominjajo ilirskih časov St. Fraza, dr. Stj. Kočevarja, dr. Jos. Muršeca.

a Hrvati in Slovenci. Vesela znamenja kažejo, da stoletnica ilirskih preporediteljev ne bo brez plodov za slov.-hrvatsko skupnost. Glas o Slovincih sta zanesli „Matica Hrvatska“ in „Matica Slovenska“ tja po vsem hrvatskem in srbskem svetu. Zagrebški „Obzor“ je v svoji 121. številki obširno poročal o „Matici Slovenski“, istotako v šte. 101. „Narodna Obrana“ (dnevnik v Oseku v Slavoniji) o Maticini publikaciji „Kultura in politika“. Najsimpatičneje

o Nov občinski volilni red za Ljubljano. Včerajšnja večerna Tagespost prinaša iz Ljubljane sledečo brzojavko: „V krogih slovensko klerikalne večine [v dež. zboru se bavijo z načrtom volilne preosnove za mestno občino ljubljansko. Kakor se poroča, nameravajo vložiti predlogo, ki bazira na proporcionalnem volilnem sistemu. Tako bi se omogočilo, da bi prišle v občinski svet manjšine, ki so bile do zdaj nezastopane. Predloga volilne preosnove bi imela 4 volilne razrede. V 4. volilnem razredu bi imeli socijalni demokrati manjšinske zastopnike, v 3. slovenski klerikalci, v 2. Nemci ali slovenski klerikalci, v 1. Nemci. Lahko s tem računamo, da bi imeli Nemci 4 zastopnike v obč. svetu. To število bi se lahko pomnožilo, če bi se Nemcem posrečilo, tudi v 2. razredu prodreti z manjšinskimi zastopniki. Večino v mestnem svetu bi imeli prejko slej slovenski liberalci. Ker imajo v dež. zboru slov. klerikalci večino, je zelo verjetno, da so sklenili tako vol. preosnovo. Slov. liberalci bi pa najbrž pri razpravi o tozadavnem zakonskem načrtu pričeli z obstrukcijo.“ To lumparijo torej klerikalci nameravajo, da so pred par dnevi zagnali tak krik o bivši taktični zvezi narodnonapredne stranke z nemškimi veleposestniki, da bi odvrnili pozornost od svojih obstoječih zvez. Mi smo takoj slutili in tudi pribili, da se nekaj kuha, ker klerikalci tako vpijejo. Pravi tatje navadno kriče, če se hočejo spraviti v varnost: „Držite tata!“

Koroške novice.

a Pri občinskih volitvah v Celovcu sta bila v I. razredu izvoljena dr. Gustav pl. Metnitz in Hans Scherzingen skoraj enoglasno. Protikandidatov ni bilo.

a Gozdni požar. V Tinjah je 26. maja vsled nepazljivosti neke dninarice začelo goreti v gozdu Ane Thaler. Čeravno je bila takoj požarna bramba na licu mesta, je vendar zgorelo mnogo sena in približno 150 kubičnih metrov smrekovih drv.

a Na Brdnicel so osnovali slovensko kmetijsko podružnico. Pristopilo je takoj 60 članov.

Ogenj in žveplo bljujejo „štimce“ na celovško okrajno glavarstvo, ker ni prepovedalo sokolskega izleta v Borovlje. Da so si ti Hribarjevi srbofilski plačanci predrznili proti volji borovelskega župana priti v Borovlje, je zanje popolnoma nerazumljivo. Seveda ne pozabijo zraven tudi napadati delniške tovarne za orožje in prav po nemški psjavati.

Primorske novice.

o Burni volilni shodi za tržaške občinske volitve. V Trstu se vrše za bližajoče se občinske volitve zaporedoma volilni shodi raznih strank, na katerih je o binkoštnih praznikih prišlo večkrat do burnih in krvavih prizorov. Socijalisti so si postavili za nalogo razbijati slovenske volilne shode. Slovenci jim vračajo milo za drago in so tudi šli na socijalistične shode, seveda ne z namenom, da bi je razbili, kakor to delajo socijalisti, temveč da stvarno in trezno branijo narodno stvar v Trstu in pobijajo Slovence sramoteče socijalistične govornike. Tako je prišlo zadnjič do krvavega pretepa na volilnem shodu v gostilni Belvedere med socijalisti in Slovenci; socijalisti so metali na Slovence kozarce, steklenice, stole itd. — Prenehali so šele, ko je prišlo 50 redarjev z golimi sabljami. Dva Slovenca, oba družinska očeta, sta nevarno ranjena, vendar je upanje, da

okrevata. Volilni boj v Trstu je tako postal skrajno nervozen in nasilen.

o Gorica brez vode. Goriški magistrat je že sedaj zaprl v zasebnih hišah vodo. Kaj bo šele po leti!

o Klerikalno „vzajemno“ gospodarsko delo. Iz Spljeta poročajo, da nameravajo ondotni klerikalci osnovati „Hrvatsko katoliško banko“.

o Zopet nova šulferajnska šola v Gorici. V torek dne 26. m. m. so sklicali goriški Nemci shod, da se razgovore o šulferajnski šoli. Šola bo za sedaj dvorazredna in se pozneje razširi v večrazrednico. Poslopje bo zidala Krainische Baugesellschaft, ki jo mora dovršiti do jeseni. Za to šolo so dobili od „Allg. deutscher Schulverein“ 4 tisoč mark in od Südmarke 4300 K. Učiteljstvo jim bo vzdrževal „Schulverein“. Nadalje se je izposlovalo pri dvornem svetniku Ruffu, da se bodo smeli pobirati prostovoljni doneski od uslužbencev, ki jih bodo pridrževali uslužbencem že pri izplačevanju plač. — Tako so si Nemci zopet stvorili postojako, od koder bodo raznarodovali našo deco.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 2. junija. (Brz. Nar. Dn.) Danes pričakujejo z veliko napetostjo govor naučnega ministra gr. Stürgkha v proračunskem odseku o njegovem resortu.

Za italjansko vseučilišče.

o Dunaj, 2. junija. (Brz. „N. D.“) Sinoči so imeli italj. visokošolci zborovanje po § 2, kjer so sprejeli sledečo resolucijo: Italjanski dijaki konstatirajo, da vlada išče nove izgovore, da bi ji ne trebalo izpolniti upravičene zahteve italjanskega naroda. Italjanski dijaki izjavljajo, da zopet razvijejo živahno agitacijo, da se končno reši italjansko vseučiliško vprašanje in pozivajo obenem vse italjanske poslance, da napnejo vse sile, da se udeležijo ustanovitve italjanske univerze v Trstu. — Isto resolucijo je sprejelo italjansko visokošolsko dijaštvo tudi Gradcu.

Česko-nemška sprava.

o Praga, 2. junija. (Brz. N. Dn.) Berlinski „Lokalanzeiger“ poroča, da se v parlamentarnih krogih na to dela, da se pripravijo predpogoji za česko-nemško spravo. Tudi prisotnost češk. min. rojaka Žačka v Pragi je baje s tem v zvezi, da bi se zagotovil med obema narodoma modus vivendi. Predpogoj Čehov je seveda sklicanje češkega deželnega zbora.

Mandič odložil odbornišvo madžarske agrarne banke za Bosno.

o Sarajevo, 2. junija. (Brz. N. D.) Sarajevski župan dr. Mandič je definitivno odložil odbornišvo v madžarski agrarni banki za Bosno in Hercegovino, ker se niso izpolnili oni politični predpogoji, pod katerimi je mandat prevzel. S tem so se bosanski Hrvati izrekli proti madžarski agrarni banki.

Srečanje nemškega cesarja z ruskim carjem.

v Berlin, 2. junija. (Brz. „Nar. D.“) „Tageblatt“ ve poročati, da se v mornariških krogih splošno govori, da se cesar Viljem v kratkem snide z ruskim carjem. 10. junija pripljuje na jahti Hohenzollern v Kiel, 11. junija zapusti luko in se poda na Vzhodno morje. Kot kraj srečanja se imenuje Reval. Mornarji so že dobili telegrafična navodila. —

Usoda bivšega sultana Abdul Hamida.

v Solun, 2. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Vesti nekaterih listov, da so ostavljenega sultana Abdul Hamida prepeljali v neko arabsko vas, so popolnoma izmišljene. Sultan je še zmiraj v vili „Aladine“ v Solunu.

Velezdajski proces v Zagrebu. 61. dan razprave.

9. priča Mihael Opačić, župnik v Dubici je vključ protestu dr. Rokniča, ker živi zobtoženci v sovraštvo, zaprišen. Pripoveduje, da je poslal zvonarja k predsedniku cerkvene občine D. Hrvačaninu, naj se zopet izobesi v cerkvi cesarjeva slika, a obtoženec je to zabranil. Ne more reči, da je imel Hrvačanin pri tem kake slabe namene mogoče je samo za to zabranil, ker je on (župnik) dal ta nalog. Slike kralja Petra ni bilo v cerkvi, pač pa jo je videl pri D. Hrvačaninu in Vasiću. Za časa vstaje v Bosni l. 1875 je bil pri njem kralj Peter pod imenom Peter Mrkonjić in mu je rekel, da je sotrudnik francoskih časnikov. Med ljudstvom se je govorilo, da je M. Hrvačanin srbski špijon. Če je res rešil življenje kralju Petru, potem ni nič čudnega, da mu je kralj Peter dal tupa tam kaj denarja. Tako si on razlaga, da je dobival M. Hrvačanin denar. Je „vladnovec“. Da so obtoženi puntali ljudstvo, ne more trditi. Ko mu predsednik predloži, da je v preiskavi drugače izpovedal, pravi, da je govoril kakor sedaj in da je sodnik drugače zapisal. Klicev „Živio kralj Peter“ ni slišal, temveč samo „Živila Srbija“. O Vasiću misli, da sedi na obtožni k'opi samo radi tega, ker je psoval Krasa. Srbstvo je bilo v Dubici, odkar Dubica stoji.

10. priča Mišo Mutavčić, trgovec v Dubici. Med pravoslavni in katoliški pride večkrat do spopadov. Slišal je od drugih, da baje pravoslavni kličejo: „Živio kralj Peter“ in da je M. Hrvačanin plačan iz Beograda. Pripoveduje o volitvah v občinski zastop in da je povabil Harambašića in Pribičevića, naj prideta v Dubico in pomirita Srbe in Hrvate, a nista prišla. V Dubici se prej ni znalo za srbstvo, sedaj se pa vse imenuje srbsko: vera, cerkev, pokopališče.

11. priča Mišo Severović, natakar v Dubici. Erak je v njegovi gostilni rekel, da je Srb, da se ne boji nikogar in da ima rad svojega Petra Karagjorgjevića. Odkar je Hrvačanin postal župan, so dobili pravoslavni prostost.

12. priča Simo Krnjaić, kmet. Že od leta 1865 je zvonar v pravoslavni cerkvi. Ko se je cerkev na novo slikala, so odstranili cesarjevo sliko. Župnik mu je ukazal, naj zopet obesi ono sliko, ali župan mu je to prepovedal. Niti ikon naj ne postavi, da ne pokvari slikanja.

13. priča Jovo Janošević, trgovec. Odločno zanika, da bi se delile slike kralja Petra in klicalo „Živila Srbija“ in drugo. S politiko se ne bavi. Prištevava se Srbom. Tudi sedaj, odkar so Erak in drugi zaprti, so še Srbi v Dubici, kakor so bili prej.

14. priča Jurij Milečević iz Dubice, poslovodja poljedelske zadruge. Kot tak je naročeval koledar „Vardar“. Ne ve, da je to velebrski koledar. S

politiko se ne peča. Kakih velezdajskih klicev ni slišal, tudi ni čul, da bi obtoženi Erak v gostilni izrekel one inkriminirane besede. Prevrata med ljudstvom ni opazil.

15. priča Jovo Stanisavac, krčmar. Prodajal je svalične papirje s sliko kralja Petra. Slišal je med ljudstvom govoriti o Bosni, da se narodu slabo godi in da bi radi volili svoje poslance.

Včeraj ni bilo razprave radi pravoslavnega praznika.

Književnost.

v Dr. Jos. Vošnjaka zbrani dramatični in pripovedni spisi, ki so izšli v zalogi Zvezne trgovine v Celju ter so že večinoma razprodani, se bodo vsled izpraznenja skladišča knjig razprodali po znižani ceni 60 vin. (prej K 1—). Od teh priljubljenih dramatičnih del dr. J. Vošnjaka so v zalogi samo še „Lepa Vida“ in „Dr. Dragan“. Našim bralnim in izobraževalnim društvom kakor tudi čitalnicam in vsakemu inteligentnemu se nudi ugodna prilika nabaviti si za nizko ceno dve knjigi, katerih velika literarna vrednost je priznana v obč. —

Tržne cene.

1. junija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32.50 za december 31'50, za marec 31'50, za maj 31'50. Tendanca stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 24'35, nova kampanja K 22'85. Tendanca mirna. — Vreme: lepo.

Budimpešta, 1. junija. Pšenica pšenica za oktober K 13'11, rž za april K 13'45, rž za oktober K 10'08, oves za oktober K 7'58, koruza za julij K 7'84, koruza za avgust K 7'99, ogrščica za avgust K 15'20. Premet 4.000 met. stotov.

Budimpešta, 1. junija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 144 do 145 vin., mlade, srednje 145 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloge 26.900 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 158—, namizna slanina 142—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 1. junija:

Konzum slabo zastopan, promet tih. Tendanca ostala mirna. Cene nespremenjene.

Kleparstva

bi se rad šel učiti zdrav in močan 15 letni fant, zmožen slovenskega in nemškega jezika. — Posreduje celjsko društvo za varstvo otrok.

Odvetniški in notarski

solicitator

išče službe. — Ponudbe na upravnishvo „Narodnega Dnevnika“.

Ugodna prilika!

Namesto K 1— le 60 vinarjev.

Zaradi izpraznenja našega skladišča priporočamo:

Dr. Vošnjakove zbrane dramatične spise:

Lepa Vida,

drama v petih dejanjih. — Prej 1 K, sedaj 60 vinarjev.

Doktor Dragan,

drama v petih dejanjih. — Prej 1 K, sedaj 60 vinarjev.

Od obeh knjig je le še malo komadov v skladišču; priporočamo ju torej slavnim bralnim društvom in knjižnicam v skorajšnji nakup. O priljubljenosti dr. Vošnjakovih dramatičnih spisov pričča to, da ste se obe knjigi takoj po izdaji skoraj popolnoma razprodali. Dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju.

Edina narodna trgovina s čevlji
Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za dame in gospode kakor tudi za otroke v najfinjši izpeljavi. — Velika izber lakastih in belih glave čevljev. Vse po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna. Daje se tudi na obroke. 56 10-5

**Sprejemem starejšega
trgovskega
pomočnika**

mešane stroke in krepkega fanta z dobrimi šolskimi spričevali kot

učenca

Josip Pauer, Braslovče.
272 2-2

Ignac Božič
narodni krojač v Mariboru

v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16
se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanju vsakovrstne obleke za gospode. — Velika zaloga blaga na razpolago. 39 51-18

Cene nizke. — Postrežba točna.

Steckenpferd- 101 40-13

lilijno mlečno milo
najmileje kožno milo
kakor tudi proti soln-
čnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Spreten in zanesljiv

akviziter

obenem potovalec za „Nar. Dnevnik“ in „Narodni List“ se proti primerni proviziji takoj sprejme. — Ponudbe je vposlati „Nar. založbi v Celju“.

R. Diehl

žganjarna, Celje
priporoča svojo veliko zalogo doma žgane sli-
vovke, tropinovca bri-
novca, vinskega žganja
in domačega konjaka.

25 2-42

✠

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti naše iskreno ljubljene soproge ozir. matere, hčere in sestre, blagorodne gospe

Josipine Dobovišek vd. Brežnik
posestnice in gostilničarke v Št. Jurju ob juž. žel.

ki je v torek, dne 1. junija ob 10. uri dopoldne po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v 51. letu svoje starosti izdihnila.

Truplo predrage ranjke se bo v četrtek, dne 3. junija ob 1/2 9. uri dopoldne v hiši žalosti blagoslovilo in na domačem pokopališču položilo k večnem počitku.

Predrago ranjko priporočamo v blag spomin!

Št. Jur ob juž. žel., dne 1. junija 1909.

Žalujoči ostali.

Darujte za Nar. sklad!

== Celo leto odprte. ==
Varaždinske Toplice

✠ Staroznane ✠
žveplene toplice na
✠ Hrvaškem. ✠

odlikovane z veliko zlato kolajno in častnim znakom na mednarodni zdravniški razstavi, Dunaj 1903 in Mileniški razstavi, Budapešta 1906 itd, itd.

Železniška postaja Zagorske železnice.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Analiza dvornega svetnika prof. dr. Ludwig v letu 1894: 58° Celzija vroč vrelc, žvepleno močvirje neprekosljivega učinka pri revmi mišic in v členkih, bolečinah v členku, vnetici in zlomljenju kosti, protinu, nevralgiji kakor Ischias itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kroničnem obolenju ledvic, katarih v mehurju, škrofulozi, rahitis, zastrupljenju s svincom in zastrupljenju z živim srebrom itd. **Zdravljenje s pitjem:** uri boleznih grla, prsa, jeter, želodca, čreves, haemorrhoidij itd. Elektriziteta, masaže. Zdravilišče z vsemi komforti. Popolnoma dodelan zdrav, hotel z krasnimi sobami v prelepi legi z moderno opravo, prvovrstna kopališča v hiši, dvigalo, električna razsvetljava, elegantne čitalnice, restavracija, kavarna itd., solne kopeli, zdravljenje z mrzlo vodo, s pršno kopeljo po Knelpu. Krasen velik park, stalna vojaška zdrav. godba. Posebni vozovi pri naprej naročilu, pri kopališkem oskrbništvu pošta, telegraf in telefon. Kopališki zdravnik **dr. J. Matkovič.** — Prospekte razpošilja zastoj in poštne prosto

271 5-2

oskrbništvu kopališča.

Poštne hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
♦♦♦ dopoldne. ♦♦♦

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun ♦♦♦♦♦ glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ♦♦♦♦♦

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, krepilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in straganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.